

Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

Maṣhelɔ Ma Anɸəm ɲa Raru Ta Amari Ma Rɔwuni Kəpet

KɔWASƏR ɔŋKAN

Ɔwa ta salata kɔsɔthnɛ ɔyiki a komɔnɛ an ɸəm akəpet, ɔwa yi amari məthənɔnɛ a komɔnɛ ɲa-e, ɲa yi ɔɲgbeth ɲa rɔwankom, mɔlompi, yi mɔthɔfɔl ka nɔru.

Ɔwa, ka kɔlɔ agbɔp yi kɔsay amari ma anɸəm akəpet mɔ po kɔrɔ kɔdifəthɔnɛ ɔke po ləsər tɔtemp ta anɸəm akəpet, ɔwa kə po kɔrɔ ka raru ɔre, pə yi nɔɲrɔ anɸəm akəpet mɔɲba nɔɲ rɔwankom ra kɔfɔf, kɔtɔɲ ɛdina, kəte ba rənes kəpa ye, ɔɲe ɲa tha yi mɔfela ma anɸəm akəpet thɔɲ bɛ nɔru. Ɔwa ɔ fisa ti, kɔmɔ a te gbɔndar anɸəm rə tɔy o tɔy bɛ mə yɔ ɲa an thɔnthɔnɛ tə kəfumpər ɔɲe bət ɔɲfɔsɔ mə thɔlər ɲa-e, ɔwa tɔsoma, a yi təkə bot ɛthə məkunkəla ɲa-e.

Ɔwa a yi təkə sakəthi ɔkera ɔke dər o dər, təkə yɔ tɔthɔf ta raru bɛ təmanɛ. Ɔwa tɔsoma anɸəm ɲa tɔthɔf bɛ an wopɔnɛ ka raru, an bot ka mɔsekrɔnɛ mɔɲ təkə bɛɲ kɔmɔ an gbasi ɔfu fɔlɛn malane ma kɔsɔɲ anɸəm akəpet amari a komɔnɛ ɲa, ka ayiki yi tɔ wuni kəpet ɔ yi-e, kəpa runiɲɔɲi, yi bom ɲan a thənɔnɛ. Ɔwa an bɛɲ təkə səkɔ ro di rɔwankom yi mayi mɔkolo mɔ anɸəm akəpet.

Ɔwa rokɔm kati bɛ tɔthɔf ɔte yi ka ɔɲnənki ɔɲe, təsɔnɛ kəpa, tɔ tə wopɔnɛ rəkin yi tɔthɔf ta raru tək sakəthi yi kəwop amari a komɔnɛ anɸəm akəpet yi tɔwankom tɔɲ.

Ɔwa anpo bɛɲ tə kəyi kɔsɔthnɛ amari ɔme yi rɔwankom ɔre, yɔ yi anɲolo ɲa mɔsekrɔnɛ ɔme.

Tɔsoma ɔkamathɔ ka Anɸəm ɲa Raru kə Thɔsɔ

ɔkera ɔke kəpa :

Maṣhelɔ ma kɔsɔɲ amari a komɔnɛ anɸəm akəpet ɔme, mɔ yi ɔtəma wa wuni o wuni yi ka tɔthɔf ta raru bɛ kɔmɔ wuni o wuni, ɔgbɔp o gbɔp ka raru, ɔ yi təkə bot mɔsekrɔnɛ ɔme rə mɛrɔ ɔlɔkɔ bɛ, rə kəthəkəsɔ anɸəm akəpet kɔmɔ an səkɔ kɔyikis amari a komɔnɛ anɸəm akəpet yi tɔwankom tɔɲ ro di, kətɔɲ ka anɲ yi ka tɔthɔf ro kor yi ɔɲe yi ka tɔthɔf təbrɔɲ. Kɔmɔ anɸəm bɛ ka raru an wop mɔsekrɔnɛ ɔme. Ɔwa kɔmɔ an sɔthnɛ, yi kəwop mɔsekrɔnɛ ɔme kətɔɲ ka anɸəm ɲa tɔthɔf yi ka ɔɲnənki ɔɲe yi kətɔɲ ka anɸəm bɛ mɔɲ kaman-e :

1. ɔɲsəkəl ɔtɔtəkɔ

A kom anɸəm akəpet bɛ ɲa athənɔnɛ yi rɔwankom. Ɔwa an ba məmari məthənɔnɛ. Ɔwa an ba məfith yi təchemp. Chiyan, an yi təkə gbasi anɲkos ɲan mɔ kəpa ɲa təkɔm.

2. ɔɲsəkəl bekɔ mɔrɛɲ

Wuni o wuni ɔ ba mari ma rɔwankom, yi məmari a bot ka mɔsekrɔnɛ ɔme, kama a te say kɔ tɔ ɔbɔnshɔ, mɔyi ma ɔɲdər ɲɔɲ, kəpa uwan duni thɔlɔm wunibom, sɔthlɔm ɔtənt mɔɲ fɔf, ɔɲdina mɔɲ tɔɲ, thɔlɔm kəpa ɔɲgbɔp ɔɲ yi, təkə ɔte mɔ wop ka ɔmɛrɔ ɲɔɲ, ɔɲthɔf ɲɔɲ, thɔlɔm ɔɲbɔnshɔ ɔ wur, tə mɔnɛ, ta ro a kom kɔ-o, yi mətəma ɔ-e. Rodi kati sɔ, a ye təkə yɔ kɔ agbɔy tə kəpa anɲgbɔp ɔɲe rə yi, amari ɔ təma, thɔlɔm mɔtəma ma ɔɲthɔf, thɔlɔm anɲgbɔɲ ɔwuni ɔ yi-e, thɔlɔm kəpa ɔɲthɔf ɔɲe po chiya ka ɔɲyɛthɛ ɲati, thɔlɔm a tɔɲ ɲi mɔshehɛkɛ, anɲi ro ratha ka ɔthɔf ɔlɔm, thɔlɔm ɔɲ bayɛ ɔte ma yɔ ka ɔɲyɛthɛ ɲate.

3. Աղսէկէլ եկա մասաս

Wuni o wuni յ ba Լmari ta Աղսէսմ դոյ, րաւանկոմ րոյ յի կաֆիսոս Աղսէսմ դոյ.

4. Աղսէկէլ եկա մաղլո

A ye so təkə wop wuni rətar, thaləm kəyis kə məshekə. A ye so təkə wop wuni, kəthila atar də roյ o roյ. Kəthila anjəm ka ratar a yi təkə gbiյe ki.

5. Աղսէկէլ եկա tamath

A ye təkə thalər, kəsəmpar, thaləm kəghalo wuni ka Աղֆոսո րէկոմ.

6. Աղսէկէլ եկա tamthurukin

Wuni o wuni յ ba Լmari մոյ a yi təkə soյ kə kətanղառէ ka anղո-e.

7. Աղսէկէլ եկա tamthəderəյ

Anjəm Լկէպէտ a thəռառէ teri ro der ka Աղղո. Չաա Աղ ba Լmari ma կառա Աղղո Աղ gբըրըր դա. Չաա Աղ ba Լmari ma կառա Աղղո Աղ bum դա kəwur ka Աղլէ մո յո դա Աղղաղ; ta Աղլէ մոշիմ մաօէկրառէ Լմէ, thalə m təkə յո anjəm ալոմ Աղ լոսըր մաօէկրառէ Լմէ.

8. Աղսէկէլ եկա tamthəresas

Wuni o wuni յ ba Լmari կառա a thonkառէ kə ta bepi wuni o wuni յ կաղի kə Լmari մոյ ka րəwuni kəպէտ kətanղառէ ka Աղղո.

9. Աղսէկէլ եկա tamthəreյanle

A ye təkə barkar wuni ka Աղֆոսո. A ye təkə bot kə dər յֆենառէ thaləm kəֆիղա kə րաղղոֆ Լտէլ ka մա te մո yema.

10. Աղսէկէլ եկա տֆոտ

A yi təkə soյ wuni o wuni Լֆըրէ Լղղառառէ սաա kə յլոյս ka Աղղառէ դա Աղղոնկաս gբըրկէղէ մո te յո Աղղաղ ka կաղղընղըն Լmari մոյ յի Աղղըղէղէ դոյ, յի մալոս thaləm տալոս a pa տո յո-e.

11. Աղսէկէլ եկա տֆոտ դին

1. Չաա wuni o wuni a po bot ka Աղղառէ դա Աղղոնկաս Բէ ta մալոս a pa մո յո-e, a ye təkə gbasi kəpa Լտէ a լոմ kəpa տո յու-e տէղը, հաղղ thas a po gբընղըն յի kəլոֆղի լոֆղի. Չաա a soյ kə Աղֆըրէ դա կաղղոնկա կառա յ կաղղիռէկա Լտէ a ճըղ kə. Չաա thas a Բըր kəpa Լտէ a լ m տէղը յընկա ma wop kə տը.

2. Չաա a ye təkəwop wuni ka Աղղո kə մալոս Լմէ պոյի յ Բոտէ րի մաղա մոյ, քո ka Աղղո դա Աղղոֆ դոյ-ո, thaləm Լղղոֆ Լտէլ ka Լոկո a յո մալոս մաղի-e. Չաա a ye təkə thalər wuni քո thas մո to a bot təkəthալըր wuni մոշիմ Աղղո kə Աղղոկո յ shim Աղղո-ո.

12. Աղսէկէլ եկա տֆոտ մաղըղ

A ye təkə bot kəsəյ ka Աղղընդու, Աղղընղո, մաղըրա thaləm Լտէ մո gբաղ, Չաա kəsəmbos ayiki տոյ յի Աղլէ դո Լֆոն. Չաա wuni o wuni ba Լmari ma կա յո Աղղո Աղ շիմա kə ka Աղլէ մո bot kə kəsəյ-e.

13. Աղսէկէլ եկա տֆոտ մասաս

1. Wuni o wuni ɔ ba ɾawankom ra kɔkɔnɛ ro ɔ yema yi kɛbot mɛyira mɔŋ ro ɔ yema-e ra thɔf o thɔf.
2. ɔwa wuni o wani ɔ ba ɔmari ma kɔtey hali ro a kom kɔ-e tɛkɛ kɔnɛ ro ɔ yema-e, thalɔm kɛkalɔnɛ ro ɔ wur-e.

14. ɔnsɛkɛl bɛkɔ tɔfɔt mɔŋlɛ

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔgbukɛ ɔ kɔ mɔnkɔnɛ ɾɔ ɔthɔf ɔlɔm, kɔmɔ a te dif kɔ.
2. ɔwa a ye tɛkɛ nɔy kɔ ɔmari ɔmɛ ta salata ɛfɔf ɛyay yay, thalɔm ɾɛ tɛtɛk tɛlɔm tɛ wɔŋ ɾɔpɔlitikis, thalɔm tɛtɛk te lɛsɛr mɔthank ma ɔŋyunaɔtɛd Nɛshɔn.

15. ɔnsɛkɛl bɛkɔ tɔfɔt tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari tɛkɔ yirɔ ka ɔŋthɔf ŋɔŋ.
2. ɔwa wuni ɔ bayɛ mari tɛkɛ kɔthi ɔkos kɔŋ ɔmari ma kayi ukin ka ɔŋthɔf ŋɔŋ, thalɔm kɛbɛnt kɔ kɔmɔ ɔ te shinkar kayi ukin ka ɔŋthɔf ɔ te yema.

16. ɔnsɛkɛl bɛkɔ tɔfɔt tamthrukin

1. ɔŋfɔm aruni yi ɔŋfɔm abom po tɛna-e, ɔŋ ba mɔri tɛkɛ nɔntɔnɛ mɔ to ɔŋ yema-e; tɛkɛ te kɛlɛnɛ tɔ ɔbɔnshɔ, ɔŋthɔf, thalɔm ɔŋdina kɔmɔ ɔŋ tɛpi tɔlek tɔŋ.
2. ɔwa a ye tɛkɛ nɔt wuni kɛ kɔnɛ balɔ ka ɔwɛ ɔ te yema. ɔŋɛ mɔnɔntɔnɛ-e, ɔŋ yi tɛkɛ bɛŋ ka mɔyema mɔŋ.
3. ɔwa mɔ pɛyi ɾɔlek ra mɔyira ɾɔ yi kɔboth ka ɔkɛlɔŋ kɛlɔŋ ka mɔyiranɛ-e, ɔŋɛ ka ɔkɛlɔŋ bɛ yi ka ɔŋthɔfɛ, a yi tɛkɛ bum ŋa dɛ ɾɔŋ o ɾɔŋ mɔŋ yema yɔtha-e.

17. ɔnsɛkɛl bɛkɔ tɔfɔt tamthɛdɛrɔŋ

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari tɛkɛ ba ɔkɛŋ kɔŋ kɔn son. ɔwa ɔ gbɛli sɔ kɔl ba ɔkɛŋ yi afɔm ɔlɔmŋ.
2. ɔwa wuni ɔ bayɛ mari tɛkɛ kɔthi kɔ ki ɾɔ fɔsɔ ɾɛkom.

18. ɔnsɛkɛl bɛkɔ tɔfɔt tamthɛsas

Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma ɾawankom ra kɔtɛmtɛmɔnɛ to ɔ yema, ɛnanɛ yɔŋ yi ɔŋdina ɔ yema wɔp-e. Wa ɔ ba ɔmari ma kɔshinkar ɔŋdina ɔ yema, yi mɔlanɛ mɔŋ. ɔwa ɔ ba ɾawankom ra kɔthɛksɔ, kɔbɔtho, kɔtɔŋɔŋɛ yi kɛthɛksɔ mɔlanɛ mɔŋ pɛyi kɔŋ son-o, ka ɔkɛlɔŋ kɛlɔŋ yi afɔm ɔlɔm-o, dɛr ɔgberkethe-o, thalɔm ka ɔŋ gbundu ŋɔŋ.

19. ɔnsɛkɛl bɛkɔ tɔfɔt tamthɛŋanlɛ

Wuni o wuni ɔ ba ɾawankom ra ɔtɛ ɔ tɛmɔ yi kɔfɔf ɔtɛ ɔ yema-e. ɔwa ɾawankom ɔrɛ ɔ ba ri tɛkɛ bɛt ɔtɛ ɔ nanɛ kɛ tɛ bot kɛ kɛ sɔŋ yi kɛthɛns, thalɔm kɛsakɛthi tɛra yi ɛtɛmtɛmɔnɛ dɛ ɾɔŋ o ɾɔŋ kɛ tɛkɛlɛnɛ ro ɔ yi-e.

20. ɔnsɛkɛl bɛkɔ kɛgba

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɔwɔp mɛgbɛnɛ mɛthɔfɛl yi kɛkulunɛ ɔŋɛ ɔ yema-e.
2. A ye tɛkɛ fɔsar wuni kɔmɔ ɔ kɛkulunɛ ka ɔtɛ ɔ te yema-e.

21. ɔnsɛkɛl bɛkɔ kɛgba ŋin

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kaɔgbasi aɔɔba ka aɔkwament na aɔthɔf nɔn, kaɔn ka kaɔn gben thalɔm ka ɔwe ɔ thithe.

2. Aɔkwament aɔ yi taɔkaɔnane ate aɔfem aɔ yema-e. ɔwa maɔyema ame aɔ ta taɔrine na ka kaɔtente thith aɔn aɔ yema-e, ka aɔgbundu. ɔwa a ye taɔka pɔnshane ɔmari ma wuni o wuni po baɔ taɔki thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ taɔma ta taɔn.

3. [Missing?]

22. Aɔsɔkaɔl beka kaɔba maɔn

ɔwa ma pɔyi wuni o wuni ɔ yi kaɔn ka aɔfem aɔkaɔpet-e, ɔ ba ɔmari ma kaɔmaɔane ka kaɔma pɔfisa ka kaɔn ka ɔmar ya aɔthɔf, ɔmar ya taɔthɔf taɔtel, kaɔnane ka ma to ɔ gbali taɔma ukolo yi yiki kaɔn ka aɔkos nɔn.

23. Aɔsɔkaɔl beka kaɔba esas

1. ɔwa wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kaɔworɔk maɔpanth, raɔwankom ra kaɔthith ka rɔmaɔpanth yi ka ɔlompi wati kaɔma ate pɔnshane kaɔn wuni maɔpanth.

2. ɔwa wuni o wuni ɔ yi taɔka ba aɔram aɔthɔnane bepi aɔ ya maɔpath maɔthɔnane kaɔte ta aɔgbay.

3. A yi taɔka ram wuni o wuni aɔram aɔfinɔ ma gbali sɔn ka ayiki taɔn ka raɔlek taɔn yi kaɔmar maɔtaɔ maɔlɔm ɔ yi taɔka ya ka aɔkaɔn kaɔn ɔyi-e.

4. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari taɔka kulune, thalɔm kaɔtaɔpi aɔnɔnki ma chimɔ ka kaɔma ɔ sɔthɔ aɔram aɔfinɔ ka maɔpanth ma worɔk-e.

24. Aɔsɔkaɔl beka kaɔba manle

Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kaɔfothane kaɔwur kaɔya maɔpanth to ɔ yema. ɔwa ɔ ba ɔmari ma kaɔn ka aɔka ma fothane aɔka o lɔka.

25. Aɔsɔkaɔl beka kaɔba tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kayi uyɔnki maɔder, yi kaɔbaɔ kaɔn. ɔwa aɔ yi taɔka ba ɔdi ɔbeki, ɔyet ɔwaɔn, aɔseth kaɔyi, taɔl ɔbeki, ɔmar ya aɔthɔf. ɔwa ɔ yi taɔka sɔthɔ aɔmar ka aɔlɔka ma te yi ra maɔpanth-e, thalɔm utuy, bepi ɔ saɔke ulɔpɔne, thalɔm kaɔsaɔke ubora, ubaki, ɔwa sɔthɔlɔm ma ma ta sa gbali worɔk ka aɔyɔthe nɔn.

2. Aɔkomra yi aɔfeth be a yi taɔka sɔn na maɔmari maɔthɔkaɔn. Aɔfeth aɔn ma kom ka ka te tha naɔtane yinka te tha naɔtane, a yi taɔka sɔn na ɔmar ɔthɔnane.

26. Aɔsɔkaɔl beka kaɔba tamthurukin

1. Uwath O wath ɔba ɔmari ma ka aɔkaɔ ɔkaɔra A yi taɔka ya wath o wath ɔ pon ka kaɔra ka aɔtaranthe taɔfeth. Keɔ kaɔthɔkaɔ taɔtol yi kaɔkaɔra kaɔboli raɔkom a yi taɔka sɔn ki ka aɔfeth aɔn gbali thɔkaɔ yi kaɔkaɔra kati.

2. ɔwa kaɔra a yi taɔka ya ki kaɔma ka gbali maɔ ɔwuni kaɔma ɔ ka rodi, ta kaɔbaɔ ayiki taɔn yi raɔwankom taɔn. ɔwa kaɔyi taɔka gbali kaɔra ka kaɔsɔthɔne emera, kaɔmuyane, ka kaɔra raɔyathki kaɔn ka ta bona ta aɔra, aɔfem aɔkaɔpet, ɔdina ɔgbaske gbaske, ɔwa yi ka kaɔra maɔthɔfaɔl ma to Aɔyunated Neshon aɔ yema-e.

3. Aɔkomra aɔ ba ɔmari ma kaɔthith ko ka kaɔra na yema aɔfeth na aɔ kaɔra-e.

27. Aɔsɔkaɔl beka kaɔba tamthaderɔn

2. Wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kɛbum mɔyi, mɔyɛt ɔme ɔ bɛmpa yi ɔtafa ɔte kɔnɔɔ ɔ gbal-e.

Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ɔmari ma kaƧaɳaɳe ɳe ɔ yema pɔyi ka aɳhof ɳɳ rɛkor-o, thaɔm rɛ tɛthof tɛtel ro ma gbɛli sɔthɔ ɳɳfere ɳa ka sɔthɔ maɳay ɳme be a gbal ka maɳekraɳe ɳme ka raɳaɳkom rɳ kɔyankaɳ.

1. Ɔwa wuni o wuni ɔ ba ɔngbethe na təkə mar ɔkəlɛn kəlɛn ɔ sɔthɔ rɔwankom be ɔ po tena yi kəwur nɛnɛn.

3. Ɔwa ɔmari ɔme yi rawankom are, ɛ sɔŋ ye wuni mari təkə te tɔŋɔne mɔbotəs ma Anyunayted Neshɔn.

Zwa Ate yi ka masekrane Ame be, a ye takɛ gbasi ti takɛ sompar Aŋthɔf, wuni o wuni, thalɔm Anɛnki ŋa Aŋfɛm, thalɔm takɛ kasara Amari yi rɔwankom yi ka masekrane Ame.